

La North American Catalan Society (NACS). —La tradició dels estudis catalans a l'Amèrica del Nord, als Estats Units i al Canadà, es remunta a la primera meitat del segle vint i concretament a l'any 1927 quan la professora Josephine De Boer (1886-1972) realitzà un viatge a Mallorca, la qual experiència li desvetllà un gran interès per la literatura i la cultura catalanes. D'ençà de llavors, De Boer protagonitzà un veritable apostolat de la cultura catalana a les terres nord-americanes, sobretot mitjançant nombroses conferències seves i la introducció oficial d'una sessió Catalano-Provençal en el congrés anual organitzat per la Modern Language Association of America (*MLA*).

El distingit lingüista Joan Coromines (1905-1997) inicià la seva docència a la Universitat de Chicago l'any 1946, i, al cap de pocs anys ja hi havia format un petit grup de deixebles alguns dels quals, i cal remarcar-ne especialment Joseph Gulsoy, tindrien un paper rellevant en els estudis catalans a l'Amèrica del Nord. Tanmateix, fou sobretot a partir dels primers anys de la dècada dels seixanta que l'interès pel català dins els àmbits universitaris nord-americans rebé un important impuls amb la incorporació a diverses institucions acadèmiques d'un nombre de professors catalans, com ara Josep Roca-Pons (1914-2000) a la Universitat d'Indiana (Bloomington), Arseni Pacheco a la Universitat de la Colúmbia Britànica (Vancouver), Josep M. Solà-Solé a la Universitat Catòlica (Washington, D.C.) o bé Albert Porqueras-Mayo a la Universitat d'Illinois (Urbana), alguns dels quals aviat hi introduïren si més no alguna assignatura en què es tractaven la llengua o la literatura catalana.

L'ambient favorable al català i engendrat en gran mesura per l'activitat docent i la investigació d'aquells estudiosos, juntament amb els canvis polítics que s'havien esdevingut a Espanya després de l'any 1975, permeteren que el 1977 els professors Josep Roca-Pons i Albert Porqueras-Mayo, amb la col·laboració de Jaume Martí-Olivella i Carme Rei-Granger, dos joves catalans que aleshores estudiaven a la Universitat d'Illinois, preparassin un col·loqui d'estudis catalans. Aquest col·loqui, el Primer Col·loqui d'Estudis Catalans a Nord-Amèrica, se celebrà el març del 1978 a la Universitat d'Illinois sota la co-presidència de Josep Roca-Pons i Albert Porqueras-Mayo i la presidència d'honor d'Antoni M. Badia i Margarit. Durant el transcurs del mateix col·loqui se celebrà l'assemblea fundacional de la North American Catalan Society (NACS), la qual societat quedà oficialment constituïda amb la finalitat de fomentar la cultura catalana i alhora promoure l'ensenyament de la llengua i la cultura catalanes a les institucions docents dels Estats Units i del Canadà.

Des de la seva constitució el 1978 fins avui la NACS ha celebrat un col·loqui cada dos o tres anys: el 1980 a la Universitat de Yale (New Haven, Connecticut), el 1982 a la Universitat de Toronto (Ontàrio), el 1984 a la Universitat Catòlica (Washington, D.C.), el 1987 a la Universitat de la Florida del Sud (Tampa) i a la ciutat de St. Augustine (Florida), el 1990 a la Universitat de la Colúmbia Britànica (Vancouver), el 1993 a la Universitat de Califòrnia (Berkeley), el 1995 a la Universitat d'Indiana (Bloomington), el 1998 a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans (Barcelona), i el 2001 a la Universitat de Brown (Providence, Rhode Island). El proper col·loqui de la NACS constituirà una fita important, ja que se celebrarà el 2004 a Menorca en col·laboració amb l'Anglo-Catalan Society.

Ultra la celebració dels seus col·loquis i dins el marc de la promoció de la cultura catalana i de l'ensenyament de la llengua, la literatura i la cultura catalanes a les terres nord-americanes, la NACS [<http://cr.middlebury.edu/catalan/>] publica un butlletí intern des del desembre de 1978 (n'existeix una versió electrònica des del 2001). A més, també publica des de l'any 1986 una revista internacional de cultura catalana, la *Catalan Review*, de caràcter pluridisciplinari i d'aparició semestral la qual, a més dels seus volums normals i de contingut miscel·lani, compta fins ara amb diversos números monogràfics dedicats a J.V. Foix, Mercè Rodoreda, Ramon Llull, Josep Carner, Montserrat Roig i Maria-Aurèlia Capmany, la socio-lingüística catalana, Pere Calders, i la literatura catalana com a literatura nacional. [Ph. R.]